

2.12.2022

SUOMEN TASAVALLAN JA AUSTRALIAN PÄÄMINISTERIEN YHTEISLAUSUNTO

Australian pääministeri Anthony Albanese toivotti Suomen tasavallan pääministerin Sanna Marinin tervetulleeksi Sydneyyn 2. joulukuuta 2022 ensimmäisenä suomalaisena pääministerinä Australiassa. Pääministerit keskustelivat useista eri asioista, mikä kuvastaa heidän yhteisten etujensa ja arvojen laajuutta.

Pääministerit vahvistivat Suomen ja Australian lämpimät ja tulokselliset suhteet, joita tukee maiden jakamat tasa-arvoon, luottamukseen ja yhteisiin arvoihin perustuvat näkemykset. He korostivat yhteistyön merkitystä heidän avointen ja demokraattisten yhteiskuntiensä kriisinkestokyvyn vahvistamisessa ja kestäväen kehityksen edistämässä. He olivat yksimielisiä monimutkaisten toimitusketjujen hallinnan, energialähteiden ja luotettaviin kriittisiin ja nouseviin teknologioihin investoimisen tarpeesta taloudellisen, poliittisen, sosiaalisen ja ympäristöllisen vakauden ja ihmisoikeuksien edistämiseksi.

Keskusteluissa vahvistettiin Australian läheistä kumppanuutta Euroopan unionin kanssa, jota korostaa EU:n ja Australian välisen puitesopimuksen voimaantulo lokakuussa 2022. Pääministerit vahvistivat sitoutumisensa kattavan ja kunnianhimoisen EU:n ja Australian välisen kauppasopimuksen pikaiseen solmimiseen. EU:n ja Australian välinen kauppasopimus synnyttäisi aikanaan uuden ajan EU:n ja Australian suhteissa ja siitä olisi merkittäviä taloudellisia hyötyjä molemmille osapuolille. Pääministerit olivat yksimielisiä siitä, että avoimen, vapaan, oikeudenmukaisen ja kriisinkestävän monenkeskisen sääntöpohjaisen kauppajärjestelmän puolustaminen on molemmissa maissa etusijalla.

Venäjän julma ja laitton hyökkäys Ukraina on horjuttanut eurooppalaista ja globaalia turvallisuutta. Pääministerit tuomitsivat Venäjän hyökkäyssodan, joka on räikeä kansainvälisen oikeuden ja Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan vastainen toimi. He torjuivat jyrkästi ja tuomitsivat yksiselitteisesti Venäjän toimet Ukrainan alueiden laittomaksi liittämiseksi Venäjään. He toistivat järkkymättömän tukensa Ukrainan itsemääräämisoikeuden ja alueellisen koskemattomuuden puolesta. Pääministerit vaativat, että Venäjä lopettaa sodan välittömästi ja vetää joukkonsa Ukrainan alueelta. He ilmaisivat sitoutuvansa toimimaan yhteistyössä kansainvälisen yhteisön kanssa Ukrainan tukemisen jatkamiseksi. Viattomiin siviileihin kohdistuva julma väkivalta on tuomittavaa, ja Ukrainassa tapahtuneista julmuuksista vastaavat henkilöt on saatettava teoistaan vastuuseen. Pääministeri Albanese huomioi Suomen liittymisen Natoon ja kertoi odottavansa mielenkiinnolla Australian yhteistyötä Suomen kanssa Naton laajennettujen mahdollisuuksien kumppanuusyhteistyön puitteissa.

Pääministerit sitoutuivat toimimaan yhdessä demokratian puolustamiseksi ja vahvistamiseksi; ihmisoikeuksien, mukaan lukien alkuperäiskansojen oikeuksien, medianvapauden, sukupuolten tasa-arvon, monimuotoisuuden ja sosiaalisen osallisuuden edistämiseksi ja suojelemiseksi; osallistavan ja

yhteentoimivan digitalisaation edistämiseksi; ja misinformaation ja disinformaation torjumiseksi. Pääministerit toistivat vahvan sitoutumisensa sukupuolten tasa-arvon edelläkävijän asemaansa ja sen nostamiseen hallitustensa politiikan ja päätöksenteon ytimeen.

Pääministerit totesivat, että monenkeskinen järjestelmä, jonka kulmakivenä on sääntöpohjaista järjestystä tukeva YK, on kriittisen tärkeä globaalien turvallisuuden, vakauden ja vaurauden varmistamiseksi. Suomi ja Australia ovat sitoutuneet monenkeskiseen yhteistyöhön maailman suurimpien haasteiden ratkaisemiseksi. Pääministerit arvostavat YK:n ihmisoikeusneuvoston ja YK:n laajemman ihmisoikeusjärjestelmän tärkeää työtä ihmisoikeuksien edistämiseksi ja suojelemiseksi kaikkialla maailmassa. Tähän työhön kuuluu kaikkinaiseen seksuaaliseen ja sukupuolistuneeseen väkivaltaan puuttuminen ja sen poistaminen kaikissa yhteyksissä.

Ilmastonmuutoksen torjunta ja luonnon monimuotoisuuden suojeleminen sekä YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden toteuttaminen edellyttävät maailmanlaajuisia yhteistyötä. Meidän on vähennettävä kasvihuonekaasupäästöjä nopeasti ja voimakkaasti ja toimittava kiireellisesti ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi, jotta Pariisin ilmastopimuksen tavoitteet voitaisiin saavuttaa. Vahvistamme vakaan päätöksemme pyrkiä kansainvälisen yhteisön kanssa varmistamaan, että 1,5 asteen tavoite on saavutettavissa. Pääministerit pitivät myönteisenä äskettäin Egyptin Sharm el-Sheikhissä päättyneessä YK:n ilmastopimuksen osapuolten 27. kokouksessa (COP27) saavutettua edistystä ja päätöksiä kehittää rahoitusjärjestelyjä, joilla tuetaan ilmastonmuutoksen haitallisille vaikutuksille erityisen alttiita maita korvaamalla niille ilmastonmuutoksesta aiheutuneita menetyksiä ja vahinkoja. Ihmisille ja luonnolle aiheutuvien ilmastovaikutusten laajuus ja vakavuus riippuvat siitä, millaisiin toimiin ryhdymme nyt.

Luonnon monimuotoisuutta suojelemalla voidaan myös hillitä ilmastonmuutosta ja sopeutua siihen. YK:n biodiversiteettisopimuksen osapuolten 15. kokouksen (COP15) ajoitus on ratkaisevan tärkeä: pääministerit sitoutuivat toimimaan kunnianhimoisen vuoden 2020 jälkeisen maailmanlaajuisen biodiversiteettikehyksen saavuttamiseksi ja totesivat, että maailmanlaajuiseen luonnon monimuotoisuutta koskevaan kriisiin on puututtava kiireellisesti pysäyttämällä luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen ja kääntämällä kehityksen suunta luontomyönteisen maailman aikaansaamiseksi. Suomi ja Australia ovat myös sitoutuneet toimimaan sen puolesta, että saavutetaan viipymättä kunnianhimoisen ja tehokas YK:n merioikeusyleissopimuksen mukainen sopimus kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten alueiden meriluonnon monimuotoisuuden suojelusta ja kestävästä käytöstä.

Suomi ja Australia ovat samanmielisiä kumppaneita globaalien haasteiden ratkaisemisessa myös indopasifisella alueella. Pääministerit vahvistivat pitävänsä kiinni itsemääräämisoikeuden, alueellisen koskemattomuuden ja kansainvälisen oikeuden peruseriaatteista, erityisesti Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksesta, mukaan lukien oikeudesta käyttää merenkulun vapautta ja ylilentovapautta. Australia suhtautuu myönteisesti Euroopan osallistumisen lisäämiseen indopasifisella alueella muun muassa EU:n indopasifista aluetta koskevan yhteistyöstrategian toimeenpanon kautta.

Suomi ja Australia ovat Etelämannersopimuksen konsultatiivisina osapuolina sitoutuneet noudattamaan Etelämannersopimusjärjestelmän sääntöjä ja normeja. Molemmilla mailla on vahva kiinnostus kansainväliseen yhteistyöhön Etelämantereen säilyttämiseksi rauhan, tieteen ja ympäristönsuojelun alueena ja alueen haasteisiin, kuten ilmastonmuutoksen, puuttumiseksi. Suomi ja Australia pyrkivät yhdessä varmistamaan, että Helsingissä vuonna 2023 järjestettävä Etelämannersopimuksen konsultatiivinen kokous olisi menestyksellinen.

Pääministerit muistuttivat tieteen ja teknologian tärkeydestä ja ilmaisivat tahtonsa vahvistaa yhteistyötä ja tiedonvaihtoa yhteisen edun kannalta tärkeillä aloilla, erityisesti digitalisaation, langattoman viestintäteknologian, suurteholaskennan, mukaan lukien tekoäly- ja kvanttilaskennan, datatalouden ja puhtaaseen energiaan siirtymisen aloilla. Molemmat maat pyrkivät varmistamaan, että suunnittelemme, kehitämme ja käytämme vastuullisesti teknologiaa, jolla on merkittävä vaikutus yhteiskuntiimme, talouteen ja hyvinvointiin tulevaisuuden kasvun ja kilpailukyvyn tärkeimpinä moottoreina. Pääministerit sopivat selvittävänsä mahdollisuutta kyber- ja teknologiapolitiikan kahdenväliseen vaihtoon julkisen ja yksityisen sektorin välisen monitoimijayhteistyön kehittämiseksi.